

Άρειος Πάγος 223/1989,

Πηγή: Ποιν. Χρ. Τόμ. ΛΘ' 1989 σελ. 820

Περίληψη: "Στοιχεία ανθρωποκτονίας από αμέλεια. - Πότε υπάρχει ειδική αιτιολογία. - Αιτιολογημένη καταδίκη για ανθρωποκτονίες από αμέλεια κατά συρροή του αναιρεσείοντος προϊστάμενου του τμήματος πυρασφαλείας ναυπηγείων, ο οποίος δεν ενημέρωσε τα μέλη του συνεργείου οξυγονοκολλησεως ότι η χρήση οξυγονοκολλητή σε αμπάρι πλοίου όπου υπήρχαν υπολείμματα εύφλεκτης πολυουθεράνης δημιουργούσε κίνδυνο, που ενισχυόταν από τη δυσκολία εξόδου από το αμπάρι και δεν απομάκρυνε τους εργαζόμενους στο σημείο εκείνο καθαριστές, επί πλέον δε δεν ήλεγξε το πυροσβεστικό σύστημα και έτσι δεν διαπίστωσε τη μη κυκλοφορία ύδατος σ' αυτό, με αποτέλεσμα να αναφλεγεί με τη χρήση του οξυγονοκολλητή η πολυουθεράνη, να προκληθεί πυρκαϊά και να πεθάνουν από ασφυξία οι εργαζόμενοι στο αμπάρι, οι οποίοι δεν κατόρθωσαν να εξέλθουν έγκαιρα από αυτό, λόγω της στενής θύρας διαφυγής. - Δεν απαιτείτο η παράθεση των άρθρων 16, 17, 51, 53 ΠΚ, διότι αυτά δεν προβλέπουν ούτε το αξιόποινο, ούτε την ποινή".

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο αντιπρόεδρος Μ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Εισηγητής ο αρεοπαγίτης Π. ΑΣΗΜΙΑΔΗΣ

Δικηγόρος Δ. Μασούνης

Επειδή κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 28 και 302 του ΠΚ για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια πρέπει να διαπιστωθεί ότι δεν καταβλήθηκε από το δράστη η προσοχή που απαιτείται κατ' αντικειμενική κρίση, την οποία κάθε μέτρια συνेतός και ευσυνειδητός άνθρωπος οφείλει να καταβάλλει κάτω από τις ίδιες πραγματικές περιστάσεις με βάση τους νομικούς κανόνες, τις συνήθειες, που επικρατούν στις συναλλαγές, την κοινή, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, πείρα και τη λογική και ότι αυτός με τις προσωπικές του ιδιότητες, γνώσεις και ικανότητες, μπορούσε να προΐδει και αποφύγει το αξιόποινο αποτέλεσμα, το οποίο πρέπει να τελεί σε αντικειμενικό αιτιώδη σύνδεσμο με την πράξη ή παράλειψη του δράστη. Εξάλλου η δικαστική απόφαση έχει την από τις διατάξεις των άρθρων 93 § 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ απαιτούμενη ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, που η έλλειψη της ιδρύει λόγο αναιρέσεως από το άρθρο 510 § 1 στοιχείο δ του ίδιου Κώδικα, όταν διαλαμβάνει τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίχθηκε η κρίση του δικαστηρίου για τη συνδρομή των αντικειμενικών και υποκειμενικών στοιχείων του εγκλήματος, τις αποδείξεις που τα θεμελίωσαν και τις σκέψεις με τις οποίες υπάχθηκαν τα περιστατικά αυτά στην ουσιαστική ποινική διάταξη που εφαρμόστηκε. Στην προκειμένη περίπτωση όπως προκύπτει από το αιτιολογικό της προσαλλομένης αποφάσεως σε συνδυασμό με το διατακτικό αυτής το τριμελές εφετείο Αθηνών, που την εξέδωσε, δέχθηκε, κατά την ανέλεγκτη περί πραγμάτων κρίση του, από τα αποδεικτικά στοιχεία που λεπτομερώς αναφέρει, ότι στις 5 και 6 Φεβρουαρίου του έτους 1981 τεχνικό συνεργείο των ναυπηγείων Ελευσίνας ενήργησε επισκευές στο Νορβηγικό πλοίο "Τ". Κατά τη διάρκεια δε αυτών έλαβε χώρα και επάλψη (επένδυση) μεγάλης φιάλης που βρισκόταν στο κέντρο του πρώτου αμπαριού του πλοίου με σπρέυ πολυουθεράνης, που είναι εύφλεκτη, υπολείμματα της οποίας κατέληξαν στο πάτωμα που είχε διάφορες ζημιές (σχισμές κλπ.) οι οποίες έπρεπε να επισκευασθούν με τη χρήση οξυγονοκολλητού εκπέμποντος και σπινθήρες. Έτσι την 9-2-1981, αφού προηγουμένως ο αρμόδιος χημικός μηχανικός διεπίστωσε την έλλειψη εκκρηκτικών αερίων, τα μέλη του συνεργείου για την οξυγονοκόλληση και ο κατηγορούμενος, που ήταν προϊστάμενος και υπεύθυνος του τμήματος πυρασφαλείας των ναυπηγείων, κατέβηκαν στο αμπάρι, στο βάθος του οποίου απησχολούντο με την καθαριότητα επτά περίπου άτομα, για έλεγχο, από τον οποίο ο κατηγορούμενος αντελήφθη πλήρως, λόγω του επαγγέλματός του, τόσο την επικίνδυνη κατάσταση από τις εργασίες οξυγονοκολλησεως εις τα μέρη που ήσαν καλυμμένα με το εύφλεκτο "σπρέυ" πολυουθεράνης όσο και τους εργαζομένους στο χώρο εκείνο καθαριστές. Και ενώ εγκατέστησε πλησίον του χώρου των εργασιών οξυγονοκολλησεως πυροσβέστη με πυροσβεστικό σωλήνα ανά χειράς, από έλλειψη της προσηκούσης προσοχής, την οποία όφειλε από τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλλει, δεν ήλεγξε την ετοιμότητα του πυροσβεστικού συστήματος και έτσι δεν διεπίστωσε ότι η κεντρική βάνα παροχής ύδατος ήτο κλειστή και δεν κυκλοφορούσε ύδωρ εντός των σωλήνων πυροσβέσεως, επί πλέον δε δεν απεμάκρυνε από το επικίνδυνο εκείνο σημείο τους εργαζομένους καθαριστές, ούτε ενημέρωσε όλους όσους εργαζότανε στο χώρο για τον κίνδυνο που υφίστατο και εκ του ότι η ταχεία έξοδος τους από το αμπάρι ήταν λόγω της υπάρξεως μιας και μόνης στενής οπής ανόδου λίαν δυσχερής, με αποτέλεσμα από τη χρήση του οξυγονοκολλητού να αναφλεγεί η πολυουθεράνη, να μη λειτουργήσει το σύστημα πυροσβέσεως λόγω της ελλείψεως ύδατος και από την πυρκαϊά που προκλήθηκε να γεμίσει αμέσως το αμπάρι με μεγάλες ποσότητες καπνού και αποθάνουν από

ασφυξία ότι οι εντός αυτού εργαζόμενοι Η.Ν., Μ.Κ., Ε.Ξ., Α.Τ., Ν.Π. και Μ.Ι., οι οποίοι λόγω της στενής θύρας διαφυγής δεν κατόρθωσαν να εξέλθουν εγκαίρως από το αμπάρι. Το αξιόποιο δε αυτό αποτέλεσμα, το οποίο δεν προείδε ο κατηγορούμενος, μπορούσε να το αποφύγει αν προέβαινε στις ενέργειες που παρέλειψε τις οποίες επέβαλε η μετά προσοχής εκτέλεση των καθηκόντων του. Με αυτά, που με πληρότητα, σαφήνεια και χωρίς αντιφάσεις δέχθηκε το δικαστήριο, παρέθεσε την από τις διατάξεις των άρθρων 93 § 3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ απαιτούμενη ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία υπό την έννοια που προαναφέρθηκε γι' αυτό και ο πρώτος λόγος αναιρέσεως από το άρθρο 510 § 1 στοιχ. δ του ίδιου Κώδικα περί ελλείψεως αιτιολογίας είναι αβάσιμος και πρέπει ν' απορριφθεί.

Επειδή μεταξύ των περιοριστικώς αναφερομένων στο άρθρο 510 § 1 του ΚΠΔ λόγων αναιρέσεως περιλαμβάνεται και εκείνος της μη παράθεσης στην απόφαση του σχετικού άρθρου του ποινικού νόμου, δηλαδή του άρθρου, βάση του οποίου εγένετο η καταδίκη του κατηγορουμένου, που πρέπει να αναφέρεται αριθμητικώς. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το δικαστήριο που την εξέδωσε και κατεδίκασε τον αναιρεσίοντα για ανθρωποκτονίες αμέλεια, παρέθεσε σ' αυτήν τις διατάξεις **α)** των άρθρων 1, 14, 26 § 1β, 28, 81, 84 § 2α, 94 και 302 του ΠΚ βάση των οποίων εχώρησε στην καταδίκη και **β)** του άρθρου 79 του ΠΚ κατ' εφαρμογή του οποίου έκαμε την επιμέτρηση της ποινής που επέβαλε. Η παράθεση των άρθρων 1, 17, 51 και 53 του ΠΚ δεν απαιτείτο γιατί από αυτά δεν προβλέπεται το αξιόποιο της πράξεως και η ποινή με την οποία η πράξη τιμωρείται. Συνεπώς ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως κατά τον οποίο στην οποία απόφαση αυτή δεν παρατέθησαν και τα άρθρα 16, 17, 51, 53 και 79 του ΠΚ, η παράθεση των τεσσάρων πρώτων των οποίων δεν απαιτείτο, πρέπει να απορριφθεί καθόσον αφορά τα τέσσερα αυτά άρθρα ως αβάσιμος και καθόσον αφορά το τελευταίο (άρθρο 79 ΠΚ) προεχόντως ως στηριζόμενος σε αναληθή προϋπόθεση.